

Novo-osnovano preduzeće na Kosovu razgranalo se u maloprodaju preko interneta

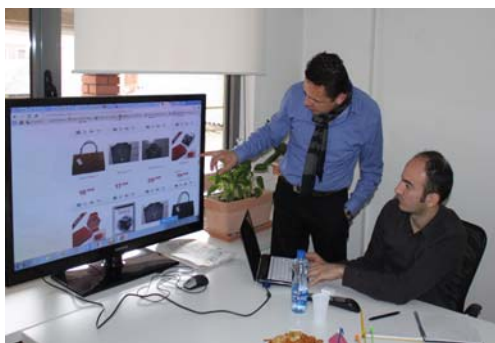

Foto : USAID -Programa Mladih Preduzetnika

Za manje od godinu dana, Denis Gafurri, (stojeći) i Gentian Lluka su postali lideri u svom biznisu

“Ljudi su počeli da nas zovu i pitaju, ‘Možemo li izložiti naše satove na vašoj internet stranici?’ Zatim su to bili parfemi, i igračke i televizori,” priča Gafurri. “Sada smo postali neka vrsta minijaturnog Amazona za Kosovo.”

Tradicionalni prodavac preko kataloga izmrestio je prvu veću Kosovsku internet prodavnicu, nudeći na taj način na hiljade raznih proizvoda, nadohvat kompjuterskih klikova ciljne populacije koja je sve opuštenija oko ideje trgovanja preko interneta.

Od samog svog lansiranja u decembru 2011-te, Smard je postao vodeća Kosovska internet maloprodaja, nudeći na prodaju oko 4,000 artikala, uključujući elektroniku, odeću i obuću, nakit, knjige, pa čak i moto-skutere. Isporučka je besplatna, ili po nominalnoj ceni, i vrši se unutar 24 časa po narudžbini, kaže Gentian Lluka, 31, suvlasnik kompanije.

Smard internet stranica je nadogradnja predašnjeg biznisa kancelarijskim priborom i potrošnim materijalom, koji je bio baziran na prodaji preko kataloga. USAID je, preko svog Programa Mladih Preduzetnika, koji se odvija od septembra 2010 do septembra 2013, podržao ovo novo-osnovano preduzeće i njegovih osam zaposlenih sa grantom u iznosu od \$12,000 [10,000 Euro] američkih dolara, koji je upotrebljen za odštampavanje dvogodišnjeg kataloga, kao i kupovinu kompjuterske opreme neophodne za vođenje poslova preko interneta.

“Ovo je mašina koja pokreće naš biznis,” kaže drugi suvlasnik Denis Gafurri, podižući rukama najnoviji Smard – skraćenica za “*smart delivery*” – katalog. Gafuri i Luka su osnovali Smard da bi prodavali kancelarijski pribor i potrošni material poslovnim partnerima. Kasnije je Luka upotrebio iskustvo stečeno osnivanjem telegrafi.com, vodećih internet novosti i informacionog portala, da bi uveo Smard u internet. Istaknuti link na Telegrafi internet stranici je ubrzo potom počeo slati mnoge od svojih 125,000 jedinstvenih svakodnevnih posetilaca ka Smardu.

Onda se desilo nešto iznenađujuće. “Ljudi su počeli da nas zovu i pitaju, ‘Možemo li izložiti naše satove na vašoj internet stranici?’ Zatim su to bili parfemi, i igračke i televizori,” priča Gafurri. “Sada smo postali neka vrsta minijaturnog Amazona za Kosovo.”

Danas, oko 30 kompanija snabdeva Smard. Popularni artikli se skladište unutar Smardovog magacina, dok druge isporučuju direktno snabdevači. Godišnja prodaja za prvu godinu bila je oko 100,000 Evra Euros – iznos koji Lluka i Gafuri očekuju da poraste dok firma nastavlja da gradi pov-

erenje svojih klijenata. Smard je tek počeo sa primanjem plaćanja bankovnim karticama preko interneta, proširujući na taj način postojeće opcije plaćanja preko bankovnih transfera ili gotovine/kredita pri isporuci. Luka kaže da su mu poštanski službenici rekli da svakodnevno stigne na stotine paketa pri glavnoj poštanskoj kancelariji samo od jedne Britanske maloprodajne kompanije.

“Mi se trebamo izboriti za naše mušterije, i dati im proizvode koje oni žele da kupe ovde,” kaže on.

USAID-ov Program za mlad preduzetnike je dizajniran da pomogne nove i stasavajuće preduzetnike na Kosovu, starosne dobi od 18 – 35 godina. Program je svestan toga da je mladim preduzetnicima potrebno više od pukog treninga – potreban im je kapital i pravovremena podrška tokom kritičnog početnog perioda po osnivanju biznisa. U cilju postizanja toga, program pruža odgovarajuće “start-up” grantove i opcije otplaćivanja u ratama, uz praktični trening u biznisu i trajne usluge osposobljavanja za novonastala preduzeća.